

SZÉTSZAKITHATATLAN KAPCSOLATOK

Egyesek azt szeretnék bizonyítani, hogy a hazaszereget kihálófelben levő érzés és a kanadai magyarságnak az óhazával fenntartott kapcsolatj ideig-óráig, avagy csupán addig tartanak, míg ki nem halt a régi pionirmegzők. A következőkben nem merészkedünk a vita terére, ellenben tényeket sorolunk fel, melyek kivétel nélkül a fenti tévhit ellenkezőjét látszanak bizonyítani. Már maga az a sajnálatos körülmény, hogy a kanadai magyarság mindaddig csak a legtrágyább esetben kereste és ápolta az Óhaza és Kanada között kiépíthető szorosabb kapcsolatokat, viszont ezzel szemben azok szembeszökő módon mégis kimélyültek; mindazok igazát bizonyítja, akik kitartanak magyarságuk mellett.

Itt visszamehetnénk a közelmúltba felhozhatnánk ismét a francia-kanadai államférfiaknak a magyar kisebbségek elnyomása ellen feleltetett szavát — ugyan kinek nem érintette ősz szülőjét, rokonát és a testvérét megnyilatkozás?! Beszélhetnénk nemcsak a magyarbarátságunknak a legtrágyább formát adó konzervatív diplomatikát, hanem kanadai közéleti férfiak, üzletemberek mupadok, szegény és gazdag emberek megértéséről, amivel mind-mind megerősítették azokat a szájakat melyekről egyesek azt bíhatték, hogy talán csak a költők álomvilágában költik össze a magyart a kanadaival.

Egészén újfajta megnyilatkozása azonban a két ország magyarsága közötti összeköttetésnek az a tudományos kapcsolat mely kezdésem érezteti hatását. Avagy talán nem hallottak arról olvasóink, hogy a kanadai postarepülőgépek minden valószínűség szerint újakkal cseréltek fel, melyek sokkal kevesebb gázolint fogyasztanak és a motorjukat egy Székely névű magyar ember tervezte? Vagy talán nem jelent dicsőséget a magyarnak hogy a manitobai mezőgazdasági főiskola egy házánfla talajvizsgáló készülékével folytatott kísérletek tanulságai alapján ad tanácsot a prérítartományok gazdasáradalmának?

A lehetőség a két ország közötti szorosabb kapcsolat kiépítésére tehát megtalálható, a baj csupán bennünk leledzik, hogy nem tartjuk érdemesnek ápolgatni ezeket az összeköttetések. A magyar lelkesedés számalangja valahogyan el-elkap bennünket ha sikerül néha valami nagyot és érdemeset alkotunk; amint azonban rosszra fordult a világ sorsa, elkecserecsünkben megtagadjuk még a fajtánkat is. Pedig maradó nyomatok csak úgy hagyhat magat utána a kanadai magyarság, ha maradóan összeköttetésnek terem az itteni lakossággal és emellett ki tudja domborítani ősi érezeit.

Szervezetten, önrzetesen, céltudatosan még sokra vihetjük a kanadai érvényesülés terén; viszont szétszóródva, elfásluva és az élet sulya alatt megroppanva el fogunk tűnni a modern társadalmi zürzavar forgatagában. Az előbb említettettekben csupán két példára hivatkozunk, melyek módot adnak a magyarnak arra, hogy tettekkel is dokumentálja fajiságához való ragaszkodását. Kíváncsiak vagyunk, hogy hány kanadai magyar gazda fogja igénybevenni a magyar talajvizsgáló-műszert és lapunknak hány barátja fog beküldeni szerkesztőségünkbe repülőpostal tudósítást a Székely-féle szárnyas motorokkal!

Az utóbbi két lélektan kísérlet csálhatatlanul meg fogja állapítani hogy mennyi a vér és mennyi a savó, illetőleg mennyi az érdeklődés és mennyi a közöny a kanadai magyar közéletben. A mai rossz világban nem lehetne költséges kísérletezésekkel dőlőre jutni, jól tudjuk. De amikor akár a magyar szívek egy-egy újságír közlése révén való egybedobbanásáról, akár a farmereink előmenetele szempontjából olyanhira fontos tudományos, okszerű gazdálkodás megkönnyítéséről van szó — még pedig olyan feltétellel, hogy egyetlen centjébe se kerüljön a magyarnak: akkor ez a kísérlet meg fogja mutatni, hogy azokat a bizonyos szétszakithatatlan kapcsolatokat fel tudjuk használni a magunk javára itt az idegenben.

„Magyarország újra nagy lesz...”

MÁR AZ ÓHAZAI TRÓNKÉRDÉSBEN IS "ALLÁST FOGLALTAK" A JÖVŐ BUVÁRAI — MIT MOND A VILÁG

LEGKERESETEBB JÖSNÖJE

A világ leghíresebb jósnője várja hogy megszólítsák, ebudvalevőleg Terfen Lalla Hanoum asszony, akiről kivétel nélkül olvastunk már. Aki nem tudja, hogy már találkozott a nevével, az ellefellette. Ó jóslata meg Doumernek, hogy Franciaország élönke lesz, amit nem hitt volna senki sőt legszívesebben még ma se hinné el. Ó ismerte fel Mussoliniban a jövőd diktátort, amikor még nem is lépett politikai pályára. Megjósolta a frank stabilizációját 124-es alapon, ami csakugyan bekövetkezett.

A szakmájában jártos jósnő fogadósokában egy többnyelvű tábla közt, hogy Lalla asszony senki se fogad kétszer, s ha a jóslat nem kedvező, nem lehet reklamálni. Három igatolozták az embert mielőtt megnyitják előtte Lalla asszony ajtaját. A szoba teljes polgári, semmi hókus-pókusz, a névjegyen sem áll, hogy jósnő hanem, hogy az okkult tudományok professzora ami igaz is, van róla oklevél. Több nagy kiüntetés tulajdonosa, ez nem áll a névjegyén, de szintén igaz.

Lalla asszony királynőt termet, egy felóra alatt hatszor mozdul csak meg, keze emberföltőten nyugodt. A szeme szürkés, a fején fehér turbán van, a hangja lágy és dallamos, az arca komoly és nagyon szép.

Várja hogy megszólítsák, eből tudja, hogy milyen nyelven válaszoljon, hirtér 18 nyelven beszél. Magyarul tökéletes kiejtéssel társalog és minden nehézség nélkül. Pedig nem magyar. Beszélgetés közben kiderül, hogy franciául, némétül és angolul ugyanilyen tökéletes kiejtéssel beszél.

Mutatja az újságokat, mindenféle nyelvűeket, s ezzel igazolja, hogy ugyancsak sok idővel előbb pontosan jóslata meg az eseményeket. A lélektan iradalmában tisztelettel parancsoló jártasságot áru el, az okkult tudományokban nem kevésbé. De módszere "tulvilági" alapon előre megérzi a bekövetkezőket.

Mindjárt meg is kértem, hogy beszélgetésünk csak a magyaroknak szóljon.

— Helyes. És örülök neki. A magyarok önféjük és makacsok. De ők Európa legrokonoszevesebb nemzete. Különbent olvashatja, hogy már 1911-ben megjósoltam a Habsburgok és Hohenzollernek bukását. Vilmos császár azért nem haragudott meg érte. Néha Károly király sem, akinek Schönbrunnban azt tanácsoltam: "Ne menjen a meleg tájra, melyen csak kis darab föld van a vízen". És mégis Madéirában telepedett le s ott érte a tragikus halál.

— Zita királynővel találkozt? — kérdeztem. — Az idén januárban, de nem szólt hozzám. Megharagudott, mert azt jósltam neki, hogy fial körül egy sem kerül a magyar trónra. — Erzése szerint betöltik a magyar trónt?

— Igen. — És kivel? — Egy angoljal. — Több beszélgetésre nem lett az idő. — Kinn többen vártak, a jóslat végetért. Vajjon igaz lesz-e? — Róna István

Dzsungel-láz emészt egy fiatal magyar tudóst

Egy fiatal debreceni orvos, természetföldrajz szakmájában nem rég érkezett haza szülővárosába az Amazonas felső vidékéről, ahol Ford gummitütrényen dolgozott. Élményeiről érdekes beszámolót adott az egyik helyi újságnak és ebben megemlíti, hogy az Amazonas forrásvédékén találkozott egy fiatal magyar tudóssal, aki az őserdőben él s csak ritkán jön be, emberlaktá vidékre. Mészáros Lajosnak hívják és évekel ezelőtt valami expedíciót akart vezetni az őserdethez, de ez a vállalkozása megfeneklett. Mészáros rábúl ejtette az őserdő lázat.

Ez a rövid hír egyetlen pozitív értesülés a fiatal magyar tudós életbenlétéről és szörnyű bravólátáról. Mészáros mintegy öt évvel ezelőtt elhatározta hogy az Amazonas egyik mellékfolyóján, vagy a Xingun, vagy a Tapajson végighaladva felkeresi azokat a bakairi indián törzseket, melyeket Steinen Károly koblenzi egyetemi tanár első Xingu-expedíciója alkalmával a Kulichu folyó forrásvidékén feltalált.

Mészárosnak az volt a terve, hogy ezeken a primitív, kökörszakbeli indián törzseknek életet tovább tanulmányozza és az északi vízfolyásból a Matto Grosso őserdejein áthaladva átér a déli vízfolyásba és Cubaya városba érkeze, befejezte volna rendkívül értékes expedícióját, mely a világ talán egyetlen ismeretlen vidékét tárta volna fel a földrajzi, néprajzi és

HAT FŐISPANSÁGBA SURITIK A VÁRMEGYÉKET

Az új magyar kormány a maga takarékosági rendszárály között tervbevette a főispánok összevonását is. E terv szerint a kormány nem kevesebb, mint 29 főispáni állást venne revizió alá olyképpen, hogy hat kormánybiztossal töltene be helyüket, amit mégis csak könynyebben bírná el az ország, mint az ötször annyi főispánt. Az új kormánybiztosok közt, hirtér szerint a következőképpen tervezik elosztani a városokat és a vármegyéket:

1. Pest vármegye és Kecskemét város. Székely: Budapest 2. Fejér vármegye, Székesfehérvár város, Győr, Moson-Pozsony vármegye, Győr város, Komárom-Esztergom vármegye, Sopron vármegye, Sopron város, Vas vármegye és Veszprém vármegye. Székely: Győr. 3. Baranya vármegye, Pécs város Somogy vármegye, Tolna vármegye, Zala vármegye, Bács-Bodrog vármegye és Baja város Székely: Pécs. 4. Abaujtona vármegye, Borsod-Gömör-Kisbányai vármegye, Miskolc város, Heves vármegye, Nógrád-Hont vármegye, Zemplén vármegye. Székely: Miskolc. 5. Délkecs vármegye Bihar vármegye, Hajdú vármegye, Szatmár-Ugocsa vármegye, Szatmár-Ugocsa-Bereg vármegye. Székely: Debrecen. 6. Csanád-Arad-Torontál vármegye, Csongrád vármegye, Hódmezővásárhely város, Szeged város, Jásznapgyszabolnok vármegye. Székely: Szeged.

Minden kormánybiztoság élére egy főispáni rangban lévő megbízottat állítanak, aki a törvényhatóságokkal az államhatalmat képviseli.

A MI LAPUNK AZ ÉLNI AKARÓ TÖRÉKVESEK BATOR SZÓSZÖLŐJA, MELY MIN-DENKOR MEGVEDI AZ IDEGENBE SZAKADT HONFITARSAINK ÉRDEKEIT

VASÁRFIA

IRTA: MAREK ANTAL

András megállt a ponyvasátor előtt a ladányi vásáran és sokáig elnézelődött a tömörkedt kitergetett holmi között. Kicsit távol állott, nehogy vednek nézzék, kérdzessék és megzavarják a vásárfia okos megválasztásában. Féltől álott, szakértő szemekkel mustálgatta a sok szines asszony-holmit. Csak úgy, mintha nem is lenne vásárlási szándéka, csak unalomból állott volna meg a sátor előtt.

Fejkendőit akart venni Julának. Csak azt nem tudta, melyiket vegye meg a sok szines kendő közül. A vörösetek tulajdonosan riktóknak talála. A rózsaszínűeket halványanak, nem mutatósak. A kékesnek a cifrára nem tetszett. A tekintete gyakorta visszatért egy lilá kendőbő. Szép, nagy róssák voltak rajta körkörüül. A négy sarkában galambok csókolóztak párosan. Ez nagyon megnyerte a tetszését. Csak attól tartott, hogy nagyon drága lesz az ára. Mert ilyen gyönyörű kendő csakis nagyon sok pénzbe kerülhet.

Néha elhaladtak előtte s akkor nem látott semmi. Ilyenkor állg várta, hogy továbbmenjenek az illetők.

Mikor már vagy félórát bál-mészakodott, közelebblépott a sátorhoz. Most már egészen közelről csodálta a lilá kendőt. Egészen közel azért mégsem ment. Ezel a néhány lépéssel is csak azt akarta jelezni, hogy komoly vásárlási szándéka van.

Megveszi a kendőt Julának. Ne mondja, hogy üres kezekkel tér vissza a vásárból. No, meg aztán meg is érdemi. Jó leány, szereti is, úgy érzi. Igaz nem szép leány a Julák. Vannak a

faluban szebbek is nálánál. De főzni tudott, hogy még a király is megnyalhatta volna mind a tiz ujját. Meg aztán dolgos asszony volt nagyon. Mikor hozzájuk ment, mindig dolgban talála. Nem látta ölbetet kezeikkel még soha. Egyszer az istállóban talála, másszor az udvaron. Ezt szerette nagyon Lassan el-csendesedett a vásár. A vásárosok is csomagoltak. A vevők is megritkultak. A gyerekek is elunták a csatangelást és a sipolást a cukorfütyülőkörből. Jóüzien nyalogatták, szopogatták a ragadós cukrot.

András odalépett a sátorhoz, egészen közel. Odabókkott a kendő felé:

— Mit kóstál ez a kendő? — Négy pengő. — Hát ez bizony megregrága. — Van itt olcsóbb is. Már nyolcvalan fillértől is kaphat kendőt. — Hát rongy éppen nem kell. Hanem négy pengő, az nagy pénz.

Fejcsóvája állott ott András és a földet bámulta mereven. A boltos már csomagolta a jobb dolgokat.

Lassan a lilakendőre is sor került. A többi kendőt meg mi egyebet már elnyelte a vaspántos nagy láda.

— Hát azért... — Melyiket veszi kendő? — Így kérdezte a boltos. Pedig tudta jól, hogy a lilá kell neki. Aon csüng a szeme ájtatosan. Csak úgy szokásból kérdezte. Házen azért is hagyta utóljára, hogy a legény igyönyörködhesse magát benne. — Megveszem a lilakendőt, ha nem is enged belőle.

Pár perc múlva már a kezét közt vette a kendő. Finom szempapírra csomagoltan. A kihalált vásártéren keresztül megindult hazafelé. Amogy gyalog-

gosan tért rá az alsószentgyöryi utra. Nem jöhetett be kocsi-val, mert apjának kellett a lovak a munkához.

Szekerek zörögtek el mellette. A kocsmák előtt álldogáltak jó ideig a vásár után. A napnyugtatáson hazakergette őket. Félték az asszonytól, aki számonkérte volna, nagy perlekedve, a sőtétbe is benyuló vásárt.

— Hé... — Székér állott meg mellette. Márton gazda arca fordult feléje széles nevetéssel.

— Szállj föl Andris, hazaviszlek.

— Hát iszen elmegyek én gyalog is. — No-no, csak ne boldondoz. Te is felvenni a szekeredre, ha én bandukolnék most így gyalogosan hazafelé.

Andris még gondolkodott. A hátsó-ülésen cifra ruhában, főlényes mosollyal ott állt Márton leánya. Gögösen, kicsit hátrádólve ült a hátsó szekérülésen. Hívalkóva nézte a legényt, aki még ott töprengett a szekér mellett.

— Tán tölem fél kendő? — szölt a legénynek. Nevetett utána.

— En-e? — S már fel is lépett a löcs mellé. A leány mellé. Márton meg suhintotta az ostort. A lovak nekirugaszkodtak az utnak.

András nem az az ember volt, aki féljen a leányoktól. De most már nem akart a falu szájára kerülni. Mindenki tudta, hogy Márton gazda szívesen fogadta volna vejeül Andrást. Meg is mondta Mártonnak egyszer. Nem kellett neki cifra, szép leány, csak jó dolgos feleség.

Most azonban, amikor mellézőköt a börtülésre, már virtusból is ránézett a leányra. Legényesen, huncutul húzódott közeelebb-hozzá. Előli Márton gaz-

da füttyörészett s néha-néha közi-bük vett a lovaknak.

— Hát csakugyan azt hitted, hogy nem merek felülni hozzád? — Azt én! Úgy állt ott kend az uton, mintha a földbe gyökerezett volna.

— Hát gondolkodni csak kellett... — Gondolkodni? Minek az? Mindig ugyse kell gondolkodni.

— Nem-e? — Nem hát. Persze, hogy nem.

Szó nélkül ültek egymás mellé egy darabig. A szekér zörögött velük az uton. Lassan felcsuszott a legény karja a leány derekához. Átölelte, magához szoritotta.

— Hát aztán te nem gondolkodol mindíg? — Mindíg nem is kell, Andris. Kivált ilyenkor, amikor olyan szép minden. Tudod-e, hogy nálunk már nyílik a bazsarózsa a kertbe?

— A bazsarózsa, nálatok? A kertetekbe? — Bizony. Ma reggel kinyitott az is.

Megint csend lett. Aztán a legény szölt meg újra:

— Hát aztán vásárfiát kaptál-e? — En? Kitől kapnék én, Andris, vásárfiát. Nem kellek én senkinek.

— No, már azt nem hiszem, hogy nem kellenél. — Nem hiszi kendő? Hát osztán miért nem hiszi? — Ilyen szép leánynak ne futna senki? Aki szép is, gazdag is...

szott utána. Közel jártak már a cigány-fertályhoz.

Márton Őrzse engedelmesen lehajította a fejét a legény vállára.

— Őrzse... — Forró szavak égették a torkát.

— Őrzse... — Mi a?... — A fekete lepellen borított mezőket maguk mögött hagyták. Feltüneztek a házak apró, kilvilágított ablakokkal.

A lovak már a falu uccáján röpítették a kocsi jökezdűen. Csörgött a szerszámmuk, ide-oda csapódott a kocsrud.

Hirtelen mozdulattal előkapta a legény a kendőt és a leány felé nyújtotta.

— Vásárfia... — Nekem? — Neked.

Örömmel kapott utána a leány. A sötétben nem láthatta még a színet sem. A csókolódzó galambokat nem látta. Csak azt érezte, hogy finom egy holmi. Forgatta a kezét között és legszívesebben talán minőjtárt fel is tette volna.

András nem bánta a kendőt. Olyan jói esett odadni ennek az engedelmes, szép, büszke leánynak. Egyszerűen csak azért, mert jó volt hozzá. Különbent nem érdemelte valami nagyon. Odaadta anélkül hogy ezzel valamit is meg akarna hálálni neki.

Most a leány a legény szemébe nézett. A legény égő szemekkel nézett vissza rá. A nagy nekifelejtkezésében észre se vették, hogy zökkenve áll meg Mártonék előtt a kocsi.

Már könnyebben ment az uton. Nem nézett se jobbra, se balra. Csak ment egyenesen, földreszeggett fejével.

Másor nem ijedt volna meg akárminő fehércseléd előtt. Csak amlóta Julák ismert, azóta változott meg ennyire. Ó feleséget akar és nem szeretőt. Lábbal rugta be a kispaput.

Az estébe merült udvar legmézőket hatalmas ugrással ugrott elibe a kutyája. Dühösen felérugott.

A kendő... a vásárfia... Mánnap reggel szölt az édesapjának erős, határozott hangon.

— Édesapám, elmegyen kend megkéri nekem feleségül a Julákát. — Az öreg szónéklül tért be a házba és, gondosan teretegette ki a szublóthól az ünnelöruháját.

AZ UTOLSÓ ARATÁS

IRTA: BODNAR GASPÁR

Az aratást befejezték. Csóka Márton gazd'uram földjén már az utolsó kazalrakás járta, amelyet enmú munkában híres kazalrakó mester — Rendes Mihály cselekszi már vagy huszonöt esztendeje.

Ott áll Csóka Márton uram a kazalok előtt hajdónfóvel, mint ha jó Isten nagy templomában sóhajtoznék. Nincsen már halának egyetlen fekete szála se, óvóig lenyulnak szép fehér száka. Néha megmocan az ajka, ám egy hang, ami nem sok annyi nincsen rajta. Pedig bekeletelkezésben észre se vették, hogy zökkenve áll meg Mártonék előtt a kocsi.

András frissen huppant le a földre. A leány kelleltenli, kényeskedve. Nyugodalmas jóéjszakát kívántak egymásnak s a legény megindult az alvó felé.

zimakos élet, mindig éreztem az ő áldását. De az idő, és a vén sas, szörnyen megrugdosott.

Nehéz-már az nekem, hogy beneteiket itt kezett összedugva nézelek. Bucszom hát! Isten veletek mezők, kedves fák, madarak, Isten veletek! Az én utolsó aratásom elérkezett. Most aztán majd érzem jön a kaszás.

Rendes gazda nem merie az öregőt megkérdezni, mi történt? Csak nézett, hol az agastyánra, hol a kazalra. De gondolta... tudta, hogy Márton uram ez alkalmatossággal adja oda a kisebbik gazdának, szülőtt egyetlen fiának a gazdaságot. Letörli tenyerével arca verejtékét... Aztán úgy sóhajtozta:

— Egymásután megynék mindannyian a nyugóhelyre! — Aztán jött a cséplés. Csóka Márton gazd'uram maga hozta el a zsakokat, maga rendezte, mérte.

— Így is, ennyi elég lesz nekünk az anyjokkai arra az időre, ami még hátra van.

— Ugyan, édesapám, a jó Isten szerelméért, hát hogy gondolhat ilyeneket? ... Igy szólt a kisebbik gazda, nem tudván visszafajtanl elrészénykülséget.

Oda kuporogtak a kis unokák is, körülvtették a nagyapát, meg simogatták ősz szakállát.

Szegény kis jószágok, nem is sejtették, hogy a nagyapa mire készül, mire gondol? — Ók nem ismerik még, mi az, mikor az élet alkonyán bus sejtelen int az óregnek: — Benneteket várlak!

— És hullanak zörögve a fák levelei. Őzi hervadás után csendes ballag felénk az öreg tél. A kandallóban pattog a tűz. Ott vannak mindnyájan a nagyatyá körül. Ugy néz ki köztük mint